

Κυκλοφόρησε στο Διγενής, Μια ορθόδοξη και Ελληνική άποψη, Τεύχος 6, Άνοιξη 1996.

Τα τρομερά παιδιά ή όταν οι καλές προθέσεις δεν αρκούν Ηρακλή Μήλλα

Λίγες μέρες πριν από την κρίση των βραχονησίδων. κυκλοφόρησε στην Κων/πολη. στα τουρκικά το βιβλίο του Ηρακλή Μήλλα. με τίτλο Πρόλογος στις Τουρκοελληνικές σχέσεις. Ο Κων/πολίτης συγγραφέας, σήμερα κάτοικος Νέας Σμύρνης, καυτηριάζει τις φανατικές πρακτικές ορισμένων κύκλων που οξύνουν τις διμερείς σχέσεις. Με ιδιαίτερη προσοχή να μη θίξει αλλά να πείσει, παρουσιάζει τις ψυχολο-γικές τάσεις που υποβόσκουν, την έλλειψη αντίληψης των θέσεων της άλλης πλευράς και τις προκαταλή-ψεις που εμποδίζουν την επικοινωνία μεταξύ των δύο "αντιπάλων".

Εδώ θα παραθέσουμε μερικές περικοπές από ένα κεφάλαιο, που με πικρή χιουμοριστική διάθεση καυτηριάζει το αδιέξοδο του "διαλόγου", ως τώρα.

Προτείνω να παρακολουθήσουμε έναν φαντα-στικό Ελληνοτουρκικό διάλογο. Συνομιλούν δύο πολιτικοί.

Ο Τούρκος: Χειροκροτώ ολόψυχα την έκκληση φι-λίας που τόσο εύστοχα θέσατε κι αν μου επιτρέψετε (θα ήθελα να προσθέσω κι εγώ ότι σ'αυτήν την ω-ραία γωνιά του πλανήτη μας εμείς, οι απόγονοι των δύο λαών που επί τόσους αιώνες έζησαν ο ένας δίπλα στον άλλο θα μπορούσαμε πάλι να συνυπάρξουμε ειρηνικά, όπως μας αρμόζει. Πρέπει να εξα-λειφθούν τα σύννεφα των αντιπαραθέσεων και να λάμψει ο ήλιος της αδελφосύνης).

Ο Έλληνας: Ω! Πόσο δίκιο έχει η εξοχότης σας. Η ειρήνη κι η καλή γειτονία είναι το πρώτο βήμα προς την ευημερία και την ευτυχία των λαών μας. Κι η ιδέα ακόμη του πολέμου, κι η σκέψη των εξοπλισμών είναι καταστρεπτική. Οι λαοί μας αντιμε-τωπίζουν οικονομικά προβλήματα, ας τερματιστούν πια οι παράλογες προστριβές. (Αγκαλιά-ζονται, φιλιούνται σταυρωτά).

T: Πρέπει να δώσουμε τα χέρια. Η συμμαχία μας θα ήταν μι αισιόδοξη αφετηρία για μια Ευρώπη ευημερίας. Πιστεύω ότι κι η εξοχότης σας συμμερίζεται την άποψη ότι το Αιγαίο μπορεί να μεταβληθεί σε μια θάλασσα αγάπης και συμφιλίωσης. Ξεκινώντας από σήμερα πρέπει να λύσουμε πια όλα τα προβλή-ματα μας. Εμείς είμαστε έτοιμοι για κάθε δυνατή παραχώρηση για να το επιτύχουμε αυτό. Λέμε. τέρ-μα πια στην αντιπαράθεση!

E: Πόσο χαίρομαι που σας ακούω να μιλάτε έτσι! Με εκφράζετε απόλυτα. Πάντως πιστεύω ότι θα συμφωνήσετε μαζί μου ότι η φιλία θα εδραιωθεί με βάση τα έργα και την καλοπροαίρετη πράξη.

T: Βεβαίως, συμφωνώ απόλυτα. Όπως ξέρετε εμείς πια δεν ζητάμε θεώρηση από τους Έλληνες φιλοξε-νούμενους μας. μπορούν και μας επισκέπτονται ελεύθερα. Εσείς όμως επιμένετε στις θεωρήσεις. Ελπίζω να μη με παρεξηγήσετε αλλά πρέπει να σας πω ότι πολλοί συμπατριώτες μας ταλαιπωρούνται στα προξενεία σας για να πάρουν θεώρηση.

E: Μπορεί να έχετε δίκιο. Θέλω να σας εκμυστη-ρευτώ ότι δεν ελέγχουμε πάντα πλήρως τους δη-μοσίους υπαλλήλους μας. Κάποτε μας δημιουρ-γούν τέτοια προβλήματα ακόμη και σκόπιμα. Θα φροντίσω πάντως να μην υπάρξουν καθυστερήσεις. Θα ήθελα με την ευκαιρία να ζητήσω κι εγώ κάτι. Θα έπρεπε σαν μια κίνηση καλής θέλησης να κάνε-τε κι εσείς κάτι. Θα μπορούσατε να αποσύρετε τον στρατό σας από την Κύπρο. Άλλωστε υπάρχει απόφαση των Ηνωμένων Εθνών. Ας το λύσουμε πια αυτό το πρόβλημα.

T: Κι εμείς ακριβώς αυτό θέλουμε. Στην πρώτη μας σύσκεψη θα μπορέσουμε να συζητήσουμε τις λεπτομέρειες.

E: Μα δεν χρειάζεται συζήτηση γι αυτό το θέμα. Η Κύπρος είναι μια ανεξάρτητη χώρα. Εάν θέλετε να αποδείξετε ότι είστε καλοπροαίρετοι δεν έχετε παρά να αποσύρετε το στρατό σας.

T: Μα αγαπητέ μου. μόνο η μια πλευρά θα αποδει-κνύει συνέχεια την καλή της θέληση; Κι η άλλη πλευρά, δεν θα κάνει τίποτα; Τέλος πάντων το Κυ-πριακό δεν είναι δικό μας αλλά δικό σας δημιούργημα. Εσείς κάνατε το πραξικόπημα με σκοπό την «ένωση», καταπατώντας συνθήκες. Τώρα τα φορ-τώνετε σε μας έχοντας ξεχάσει τί προηγήθηκε.

Ε: Παρακαλώ! Τι θα πει «εσείς το κάνατε το πρα-ξικόπημα»; Γιατί ξεχνάτε τα γεγονότα του χθες; Το πραξικόπημα κατά του Μακαρίου ήταν λάθος της χούντας. Δεν υπάρχει καμιά ανάμιξη του ελλη-νικού λαού! Οι πραξικοπηματίες σε καμιά περί-πτωση δεν αντιπροσωπεύουν τους Έλληνες. Ήδη εκτίουν ισόβια κάθειρξη. Δεν μπορείτε να μας κατηγορείτε για το Κυπριακό. Οι συνταγματάρχες είχαν επιβληθεί με την βία.

Τ: Εμείς, κύριε μου αντιμετωπίζουμε το ελληνικό κράτος. Η χούντα είναι εσωτερικό σας θέμα. Στο κάτω κάτω ας ανατρέπατε τους στρατιωτικούς. Αν δεν ήταν η επέμβαση του Έτζεβιτ στην Κύπρο, τώρα δεν θα είχατε δημοκρατία. Κάτι μας χρω-στάτε γι' αυτό.

Ε: Μια στιγμή ρε φίλε! Δεν φτάνει πού εισβάλατε στην Κύπρο, χρωστάμε κι από πάνω;

Τ: Δεν είμαστε εμείς που πρώτοι επιλέξαμε τη λύση των όπλων. Δεν θα μέναμε όμως θεατές όταν εσείς εξολοθρεύατε τ'αδέλφια μας στην Κύπρο.

Ε: Αυτά είναι προφάσεις. Περιμένετε μια ευκαιρία για να κάνετε απόβαση στην Κύπρο. Εάν είστε ειλικρινείς να φύγετε απ' το νησί.

Τ: Για να ξαναρχίσετε τους διωγμούς κατά των αδελφών μας;

Ε: Εσείς είστε αυτοί που καταπιέζουν τις μειονότητες, όχι εμείς. Τι έγιναν οι Πόντιοι, οι Έλληνες της Πόλης; Τους αφανίσατε. Ενώ η μειονότητα της Δυτικής Θράκης ζει και ευημερεί.

Τ: Αυτοί που ζουν καλά, που έχουν ένα υψηλό επί-πεδο ζωής είναι οι Ρωμιοί της Πόλης. Εμείς δεν πειράξαμε κανένα. Έχουν ίσα δικαιώματα όπως όλοι οι Τούρκοι πολίτες.

Ε: Και τα Σεπτεμβριανά; Ήταν μια σύγχρονη νύχτα του Αγίου Βαρθολομαίου!

T: Δεν ξέρεις τι λες. Υπερβολές! Δε μάτωσε μύτη. Αποζημιώσαμε τους παθόντες. Δικάστηκαν και καταδικάστηκαν οι υπεύθυνοι και το πλήρωσαν α-κριβά. Κι ο πρωθυπουργός ακόμη απαγχονίστηκε. Δεν ευθύνεται ο τουρκικός λαός για κείνη την άτυ-χη νύχτα.

E: Για άλλους λόγους μηνύθηκε ο Μεντερές. Ήταν φάρσα η αποζημίωση.

T: Οι Ρωμιοί της Πόλης είναι αυτοί που ζουν άνετα, πλούσια. Έχουν τα σχολεία τους, τα ιδρύματα τους... Ενώ οι Τούρκοι της Δυτικής Θράκης... όλος ο κόσμος έμαθε πια τι τους κάνετε. Τα ανθρώπινα δικαιώματα...

E: Πρώτα απ'όλα για να βάλουμε τα πράγματα στη θέση τους. Δεν είναι Τούρκοι άλλα μουσουλμά-νοι. Οθωμανοί, Πομάκοι...

T: Τούρκοι είναι, αδέρφια μας. Έχουμε μια κοινή γλώσσα, κοινά ονόματα, όμοια πίστη και όμοιες παραδό-σεις. Μάθε το πια!

E: Και τους Ρωμιούς της Πόλης γιατί δεν τους αποκαλείτε Έλληνες;

T: Επειδή απλώς δεν είναι Έλληνες. Είναι Χρι-στιανοί, Ρωμιοί. Αιώνες τώρα ήταν Ρωμιοί, ποτέ Έλληνες.

E: Γιατί τότε το 1925 εκδιώχτηκαν στην Ελλάδα;

T: Ξέρεις καλά γιατί! Μην παριστάνεις τον ανήξε-ρο. Με την πρόφαση αυτής της μειονότητας ο στρατός σας είχε φθάσει μέχρι την Άγκυρα. Ή μήπως είχατε έρθει για τουρισμό;

Ε: Καλύτερα για σένα να μη σκαλίζεις τα περα-σμένα. Τετρακόσια χρόνια σκλαβιά, τραβήξαμε τα πάνδεινα από σας, μας αφανίσατε...

Τ: Υποκριτές! Ψευτοκακόμοιροι! Εδώ και εκατόν πενήντα χρόνια όποτε βρίσκατε ευκαιρία μας χτυπούσατε πισώπλατα. Βήμα προς βήμα προσαρτή-σατε τα εδάφη μας.

Ε: Ποια εδάφη σου ρε! Πότε θα ελευθερωθείς από το κόμπλεξ που σας δημιούργησε η Οθωμανική Αυτοκρατορία; Πρόσφατα ακόμη ο υποψήφιος πρωθυπουργός σας αρνήθηκε να αποκαλέσει «ελληνικά» τα νησιά του Αιγαίου. Αν νομίζει ότι θα τα πάρει γελάστηκε! Θυμηθείτε πώς την πάτησε ο Μουσολίνι.

Τ: Για δεξ θράσος! Μας προκαλεί κι από πάνω. Ούτε μια φορά δεν μας νικήσατε μέχρι σήμερα, εί-στε τα παραχαϊδεμένα παιδιά της Δύσης. Αν μας τη δώσει ποιος θα σας σώσει;

Ε: Προδόθηκες τελικά! Πάντα ο νους σου είναι να κατακτήσεις νέα εδάφη. Θέλετε να επεκταθείτε σε βάρος της Δύσης. Δεν έχετε ανορθώσει ούτε ένα έργο τέχνης, το μόνο που ξέρετε είναι ο επεκτατισμός. Ο νους σας είναι στο πλιάτσικο!

Τ: Εσείς δεν ξεπεράσατε τη Μεγάλη Ιδέα. Ακόμη λέτε Κωνσταντινούπολη την Ιστανμπούλ. Τα σχολικά σας βιβλία ιστορούν τον βασιλιά που θα πάρει την Πόλη.

Ε: Τι θέλετε, να απαρνηθούμε την ιστορία μας; Εμείς έχουμε ιστορία, δεν είμαστε νομάδες που τρέχουν μόνο για πλιάτσικο, δεν είμαστε βάρβαροι. Όλος ο κόσμος γνωρίζει ότι το λίκνον του πολιτισμού...

Τ: Δεν μας παρατάς! Πάλι άρχισες να παραληρείς για τους αρχαίους; Σεις είστε μιγάδες, έχετε αίμα από Αρβανίτες και Σλάβους. Δεν έχετε καμιά σχέση με τους αρχαίους Έλληνες. Θα πρέπει να έχετε και λίγο απ'το δικό μας αίμα!

Ε: Δεν πάει πέρα απ'αυτό το κεφάλι σου. Και βλέπεις και οράματα με πιλάφια και ουρί μετά

θάνατο. Μόνο η Ευρωπαϊκή Κοινότητα σου λείπει. Πάρε το άλογο σου και τράβα στις στέπες της Ασίας.

T: Για δεξ μούτρο! Στο '21 σκότωνε τα βρέφη στην κούνια τους, βίαζε τις μάνες τους κι ύστερα έτρεχε στο γείτονα για βοήθεια φωνάζοντας «έρχονται οι Τούρκοι» σαν τα χαμίνια που φοβούνται το ξύλο.

E: Εμείς υπερασπιζόμαστε την εθνική μας ακεραι-ότητα .

T: Μπάνιο πάμε να κάνουμε στο Αιγαίο και φωνά-ζετε για παραβίαση ακεραιότητας. Μέχρι τα γόνα-τα να μπούμε στο νερό θορυβείστε για τα νησιά.

E: Κι η στρατιά του Αιγαίου είναι μόνο για την ασφάλεια σας;

T: Πρώτα εσείς στρατιωτικοποιήσατε τα νησιά με αερο-δρόμια κ.α. και μετά εμείς φτιάξαμε τη στρατιά.

E: Όχι, πρώτα εσείς κάνατε την απόβαση στην Κύπρο και μετά εμείς υποχρεωθήκαμε να προστατεύσουμε τα νησιά μας.

T: Δεν είναι έτσι. Πρώτα εσείς κάνατε το πραξικό-πημα στην Κύπρο και μετά εμείς...

E: Μα σου το χω πει: το πραξικόπημα το έκανε η χούντα. Εσείς περιμένατε μια δικαιολογία· ετοιμάσατε τον αποβατικό σας στόλο. Και τώρα αυτός ο στόλος περιμένει στο Αιγαίο.

T: Όσο εσείς δεν εγκαταλείπετε τη Μεγάλη Ιδέα κι εμείς θα παίρνουμε τα μέτρα μας. Εκατόν πε-νήντα χρόνια τώρα προσαρτείτε τα εδάφη μας.

Ε: Ποια εδάφη «σας»! Δικά μας είναι. Ο Βύζας εί-ναι Μεγαρίτης. Δεν αλλάζει η αλήθεια προσθέτο-ντας μιναρέδες στην Αγιά Σοφία.

Τ: Παραποιείς την ιστορία. Όταν εμείς ήρθαμε στην Ανατολή και νικήσαμε τον Ρωμανό Διογένη στο Μαντζικέρτ δεν συναντήσαμε Έλληνες. Βρήκαμε μια διαλυμένη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία. Οι Χριστιανοί έζησαν πολλούς αιώνες ελεύθεροι σ'αυτά τα χώματα. Άφταστο δείγμα ανοχής και επιεικειας. Εσείς πάντα επιβάλλατε τα είδωλα σας.

Ε: Τι μας λες τώρα! Εμείς την επιείκεια σας την γευτήκαμε σαν χαράτσι. Τετρακόσια χρόνια σκλα-βιά κι ύστερα θέλετε να βγείτε λάδι εκμεταλλευό-μενοι μια γκάφα της χούντας. Ημείς φερθήκαμε πάντα στους πάντες πολιτισμένα.

Τ: Μα τι διάβολο συμβαίνει κι είναι πάντα κάποιος άλλος υπεύθυνος για τις δικές σας βαρβαρότητες: Η χούντα φταίει για τις σφαγές του 1821, για τις βιαιότητες των Βαλκανικών πολέμων, για τα έκ-τροπα στη Μικρασία, για τους φόνους των παιδιών της ΕΟΚΑ-Β;

Ε: Εσείς δεν δικαιούστε να μιλάτε για βιαιότητες. Τι έγιναν οι Αρμένιοι, τί τους κάνατε;

Τ: Παρακινείτε τους φονιάδες.

Ε: Υποστηρίζουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Τ: Τους τρομοκράτες...

Ε: Εσείς είστε οι μεγαλύτεροι τρομοκράτες. Δώστου κι αμολάτε το κουρσάρικο σας το "Χόρα" στο Αιγαίο.

T: Το Αιγαίο δεν είναι η ιδιωτική πισίνα της βίλλας σου.

E: Τρεις χιλιάδες χρόνια το Αιγαίο...

T: Φτάνει πια αυτό το τροπάριο, ζούμε στον εικοστό αιώνα, ξύπνα.

E: Ξυπνήσαμε, ξυπνήσαμε, σας μάθαμε για καλά πια.

T: Είπαμε να ξεχάσουμε τις δολοπλοκίες του γκια-ούρη, σφίξαμε τα δόντια, άλλα εσείς που να το εκτιμήσετε αυτό.

E: Είπαμε να ξεχάσουμε τα τετρακόσια χρόνια. άλλα εσείς τι είχες Γιάννη τι είχα πάντα.

T: Σου χρειάζεται ένα μάθημα. Τότε θα συνέλθεις. Δεν θα είμαστε πάντα οι χαμένοι, τα κορόιδα.

E: Αποθρασύνεστε όσο δεν παίρνετε την απάντηση που σας χρειάζεται. Πρέπει να δοθεί ένα τέρμα στις αυθαιρεσίες σας. Δεν θα τρώμε συνέχεια σφα-λιάρες.

T: Πάνε πες στους δικούς σου ότι εμείς δεν φο-βόμαστε τον πόλεμο. Αν τον θέλετε εσείς, πάλι εσείς θα βγείτε χαμένοι.

E: Εμείς είμαστε υπέρ της ειρήνης αλλά όταν χρειάζεται ξέρουμε να πολεμάμε για την τιμή μας.

Τ: Ιδού η Ρόδος, ψευτοπαλληκαράδες!

Ε: Μολών λαβε. Μεμέτηδες!

*